

Det är vår förhoppning att Tanums politiker ser detta medborgarförslag som ett STÖD för klimatåtgärder som är i linje med vad FN's klimatpanel skriver, vad svenska forskare kommit fram till och som EU beslutat om (koldioxidbudgetar).

Förslag

A. Att en klimatomställnings- och folkbildningsplan med åtgärdsprogram beslutas senast 2020. Detta för att kommunen ska göra sin del för att nå målet om högst 1,5 graders global uppvärmning. Planen ska inbegripa en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på minst 10 % i absoluta termer med målet att uppnå nollutsläpp till år 2030. Koldioxidbudgeten ska inkludera export, import, sjö- och flygtrafik.

Planen och åtgärdsprogrammet ska gälla **dels** kommunens förvaltningar och bolag, **dels** hela det geografiska området (alltså även företag, organisationer och hushåll).

Planen och åtgärdsprogrammet ska **ha så kallade "SMARTA" mål, tydliga åtgärder, tydligt utpekat ansvar och resurser för genomförande.**

Arbetet med klimatstrategin bör samordnas med arbetet med en ny energiplan.

B. Att kontakta alla företag, organisationer och offentlig verksamhet inom kommunen så att alla aktörer utarbetar planer för att minska sina utsläpp i motsvarande grad. Planerna ska inkludera hållbarhetsanalyser, omställningsplaner och koldioxidbudgetar.

C. Att kommunen inom två år avyttrar alla eventuella innehav i fossilutvinningsföretag som kommunen genom sina fonder har placeringar i (se alternativ hos Klimatkommunerna), och istället investerar i hållbara och fossilfria alternativ.

D. Att göra ett kontinuerligt informations- och folkbildningsarbete kring klimatfrågan och hållbar utveckling, i dialog med lokala organisationer, näringsliv och skolor i syfte att årligen nå alla invånare och elever i kommunen.

Med förhoppning om ett snabbt beslut av kommunfullmäktige.

Bakgrund

Riksdagen beslutade 2017 med bred majoritet att införa en klimatlag. Den trädde i kraft 1 januari 2018 och har väldigt höga målsättningar. Om regering och riksdag menar allvar med målsättningarna, kommer en ny regering rimligtvis att inom kort ställa stora krav på offentlig sektor, företag, organisationer och hushåll.

Tanums kommun saknar en klimatplan och åtgärdsprogram. Utan sådana dokument kommer Tanums kommun troligen inte att kunna ge sitt bidrag till att uppfylla de internationella, nationella och regionala klimatmålen.

Ett par goda exempel på **struktur** för en klimatstrategi/klimatprogram finns att hämta på:

www.vasteras.se (Klimatprogram med handlingsplan 2017-2020)

www.eskilstuna.se (Klimatplan 2020 - vägen till ett klimatneutralt Eskilstuna)

Vetenskapligt underlag

»Halten av växthusgaser ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.« FN:s klimatkonvention

Ökningen av jordens medeltemperatur ska hållas "väl under 2 grader C" och vi ska "vidta åtgärder" för att begränsa uppvärmningen till max 1,5 grader. Det globala klimatavtalet i Paris 2015

I slutet av 2017 sände fler än 15 000 forskare från 184 länder en kraftig varning till mänskligheten. De menar att mänskligheten nu riskerar sin framtid, och att vi med nuvarande trender rör oss mot omfattande mänskligt lidande och en katastrofal biologisk utarmning om.

I FN:s klimatpanels (IPCC) nya rapport (oktober 2018), [Global Warming of 1.5°C¹](#), varnas för kraftigt ökade klimatförändringar om den globala uppvärmningen blir 2 grader i stället för 1,5. IPCC:s rapport pekar mot att den halva graden kan bli avgörande för planetens framtid – att isarna på Grönland och i Antarktis destabiliseras på allvar någonstans i spannet mellan 1,5 och 2 graders uppvärmning. Detta skulle kunna innebära flera meters höjning av havsnivån.

FN-rapporten tar upp hur extrema väderhändelser som torka, tropiska stormar och översvämningar riskerar att bli betydligt allvarligare i det högre scenariot. Vid två graders uppvärmning riskerar 2,4 miljarder människor att utsättas för värmeböljor varje år och nästan lika många att lida av vattenbrist. Två miljarder människor kommer att beröras av översvämningar år 2050, jämfört med drygt 500 miljoner i dag. Världens fiskfångster förväntas bli hälften så stora vid två graders uppvärmning i jämförelse med 1,5 grad. En konsekvens bland annat av att världens korallrev nästan helt dör ut vid två grader.

Miljöprofessor Johan Rockström menar att rapporten visar att den gamla tvågradersgränsen inte längre gäller:

– Fram tills för bara några år sedan trodde vi fortfarande att två grader var en hanterlig temperaturnivå. Nu förstår vi att det inte alls räcker, att två grader är alldeles för farligt. Det är en planetär gräns som världen ska ta på yttersta allvar. Om vi väl når två grader visar den senaste forskningen att det riskerar att obönhörligen knuffa oss upp till nivåer långt över två grader, för att naturen då kan tippa över och blir självuppvärmande.²

¹ <http://ipcc.ch/report/sr15/>

² <https://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/1k9m9K/rockstrom-om-nya-klimatrapporten-vi-har-mindre-an-10-ar-kvar>

Det handlar om förstärkningsmekanismer genom exempelvis smältande permafrost, utsläpp av metan från havsbotten, regnskogsdöd i Amazonas och förlusten av havsis på sommaren i Arktis.

Att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader är möjligt inom fysikens lagar, men det skulle enligt rapporten kräva förändringar som saknar motstycke. Begränsningen av den globala uppvärmningen till 1,5 grader kräver "snabba och långtgående" förändringar inom energi, industri, byggnader, transporter och städer.

Runt 6000 vetenskapliga studier har bidragit med kunskapsläget. Det är nu upp till politiker i världens länder att omsätta rapportens slutsatser i en genomgripande samhällsomställning. FN:s klimatpanels nya rapport bör utgöra grunden för den kommunala omvärldsanalysen och politiken.

År 2017 ökade de globala utsläppen av koldioxid för första gången efter tre år av oförändrade utsläpp. Men miljöprofessor Johan Rockström menar ändå att omställningen är möjlig:

– Det som krävs är att man sätter vetenskapligt baserade gränser, det vill säga slutdatum för fossil energi. Sverige måste lägga sig på nollutsläpp 2030, det vill säga om 12 år. Sedan måste styrmedel kopplas till de skarpa målen. Ta bort alla subsidier, lägg till en kolskatt och sätt gränser – då finns det en väg att klara det här.

FN-organet UNHCR analys visar att det till år 2050 kommer att finnas mellan 250 miljoner och en miljard klimatflyktingar, om vi inte lyckas hejda uppvärmningen.

Inför klimatmötet i Paris 2015 rapporterade världens länder in sina åtaganden till FN:s klimatpanel och de motsvarar tillsammans en uppvärmning på 2,7 - 3,5 grader, alltså en nivå som skulle få förödande konsekvenser för vår jord. Alla aktörer - privatpersoner, organisationer, företag, myndigheter, regioner, kommuner - måste nu anstränga sig till sitt yttersta om vi ska lyckas vända utvecklingen. Även vår kommun.

Vi behöver påbörja en reduktion av koldioxidutsläppen med ett minimum av årliga utsläppsminskningar på 10 % i absoluta termer³. Det visar en svensk forskningsgrupp bestående av Uppsala Universitet, CEMUS, CSD Uppsala och SLU. Vi vill att vår kommun tar fram en klimatomställnings- och folkbildningsplan med målet att kommunen ska ha uppnått nollutsläpp till år 2030.

SLUT

³ En svensk forskningsgrupp (Uppsala Universitet, CEMUS, CSD Uppsala och SLU) har tagit fram beräkningar som visar att en svensk kommun behöver minska sina utsläpp med 10-15 procent per år för att göra sin beskärda del av de globala klimatåtgärderna.

<http://www.web.cemus.se/wp-content/uploads/2017/08/Koldioxidbudget-och-va%CC%88gar-till-en-fossilfri-framtid-fo%CC%88r-ja%CC%88rfa%CC%88lla-kommun-20171017.pdf>